

Miten ennallistamissuunnitelma vaikuttaa turvemaiden käyttöön? Miten maatalous- ja pölyttäjäindikaattorit saadaan kasvuun?

Joel Rouvavuori
Maatalousympäristöt ja pölyttäjäkannat
-teemaryhmä

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet

Maa- ja metsätalousministeriö
Jord- och skogsbruksministeriet

ADOBE STOCK

Ennallistamissuunnitelman tavoitteet

Ennallistamissuunnitelman tavoitteet art 10 ja 11	2030
Pölyttäjät	On lisättävä pölyttäjien monimuotoisuutta ja käännettävä pölyttäjäkantojen vähenemissuuntaus viimeistään vuoteen 2030 mennessä
Niittyperhosindeksi	Kasvava kehityssuunta, joka mitataan 18 päivän elokuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2030 välisenä aikana
Sen maatalousmaan osuus, jolla on hyvin monimuotoisia maisemapiirteitä.	Kasvava kehityssuunta, joka mitataan 18 päivän elokuuta 2024 ja 31 päivän joulukuuta 2030 välisenä aikana
Kansallinen viljelysmaiden lintuindeksi (2025 = 100)	110 vuoteen 2030 mennessä
Turvemaat	Vuoteen 2030 mennessä 30 prosenttia turvemaista ennallistamistoimenpiteiden piirissä, joista vähintään neljännes on vetettävä uudelleen;

Turvemaiden ennallistaminen

HUOM! Toimia voidaan tehdä turvepelloilla, turvetuotantoalueilla

- Ennallistaminen ei tarkoita aina maatalouskäytöstä luopumista, vaan maatalouskäyttö voi osalla ”ennallistettavista” alueista jatkua.
- Tulkinta ennallistamistoimista:

Kesannot (ei avokesantoa)
Luonnonhoitonurmi
Monimuotoisuuskasvit
Suojakaistat ja
suojavyöhykkeet

Säätösalaajitus ja
valumavesien hallinta
Luomu
Viherlannoitusnurmi
Pysyvät nurmet

Heikkotuottoisten
turvepeltojen viljelystä
poistaminen
vapaaehtoisesti
(ilman vettämistä)

Turvemaiden vettäminen

HUOM! Toimia voidaan tehdä turvepelloilla, turvetuotantoalueilla tai osittain muilla ojitetuilla turvemailla.

- Pohjaveden pintaa nostetaan

Luke © LUONNONVARAKESKUS

- Kuivatusrakenteet poistetaan / muokataan
- Vedenpinta on oltava lähellä maan pintaa (taso voi vaihdella)
- Vesi-, kosteikko- tai suokasvillisuus kehittyy
- Pidetään kosteikkona tai harjoitetaan kosteikkoviljelyä

Turvepeltojen ennallistamistavoitteet

Kuinka paljon turvemaita täytyy vettä?

HUOM! Toimia voidaan tehdä turvepeltoilla, turvetuotantoalueilla tai osittain muilla ojitetuilla turvemaidilla.

- Ennallistamisasetusta valmisteleavan ohjausryhmän linjaus määritelmäksi: : turvepelto = väh. 40 cm paksu turvemaata, joka saa maataloustukea

= turvepeltojen kokonaispinta-ala olisi reilut 230 000 hehtaaria

= reilut 38 000 hehtaaria turvemaata olisi vetettävä 2050 mennessä

- Luonnonvarakeskuksen arvio: vettämiskelpoista turvepeltoa on noin 60 000 hehtaaria ja turvetuotantoalueita vähintään 10 000 hehtaaria

Kartalla yksi 50 x 50 m ruutu (sininen) sisältää turvemaata yli 90% todennäköisyydellä.

Maatalousympäristön indikaattorit ennallistamisasetuksessa (art. 10 ja 11)

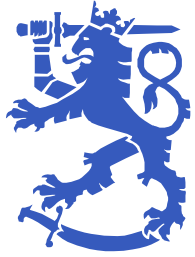
- Peltolintujen tilan parantaminen
- Pölyttäjien tilan parantaminen
- Niittyperhoset
- Maisemapiirteet maatalousmaalla (puut, pensaat, kesannot...)

Ennallistamisen tavoitteena on luonnon tilan parantuminen, mutta sen mittaamisessa käytettävät indikaattorit kuvastavat ilmiötä vain osin.

Toimenpiteen nimi	Mitä tavoitellaan	Indikaattori
Peltosirkun suojelusuunnitelman toimeenpano	Toimeenpannaan suojelusuunnitelma	
Pysyvästi viljelemättömän kaistamaisen alan lisääminen pelloille	2,2 % UAA:sta	
Ympäristökesantojen lisääminen	10-15 % UAA:sta	
Maatalousmaiseman pienpiirteiden lisääminen	Selvitetään millaisia piirteitä on olemassa ja miten korvaavia piirteitä voisi lisätä	
Kotieläinten laiduntamisen edistäminen	tavoitellaan laidunalan kaksinkertaistamista	
Syysviljoja, talviaikaista kasvipeitteisyyttä ja nurmea viljavaltaisilla alueilla	Pyritään pitämään nykyinen kasvipeitteisyys	
Kosteikkojen lisääminen ja hoito maatalousympäristössä	tavoitellaan 500 uutta kosteikkoa	

Toimenpiteen nimi (pölyttäjät)	Mitä tavoitellaan
Pölyttäjäkantojen tilaa parantavia toimia metsissä ja soilla	Lisätään elinympäristöjen laatua ja määrää metsä- ja suoympäristöissä
Vähennetään pölyttäjäkantoihin kohdentuvia paineita	Kasvinsuojeluaineiden vähentäminen ja vieraslajien aiheuttamien haittojen minimoiminen
Huolehditaan pölyttäjäkantoja koskevista seurannoista	Ylläpidetään ja kehitetään nykyisiä seurantoja
Kehitetään pölyttäjistä ja niiden elinvaatimuksista koskevaa Informaatio-ohjausta ja viestintää	Lisätään pölyttäjäkantojen tilaa koskevaa osaamista, kansalaisten tietoisuutta ja osallistumista
Toteutetaan rakennetuissa ympäristöissä toimia, jotka tukevat pölyttäjäkantoja	Lisätään ja ylläpidetään pölyttäjille tärkeitä elinympäristöjä sekä parannetaan näiden ajallista jatkumoa ja kasviyhteisöjen monimuotoisuutta
Säännellään tienpientareiden niiton ajoitusta (tai luodaan vaihtoehtoinen toimintamalli, jolla sama vaikutus)	Parannetaan tietopohjaa ja luodaan toimintatavat pölyttäjäkantojen ja luonnon monimuotoisuuden näkökulmasta parempia niittokäytäntöjä, ottaen huomioon liikenneturvallisuus sekä noudattaen vieraslajilainsäädännön velvoitteet tai vaihtoehtoisesti laaditaan lainsäädäntöä muuttava ehdotus, joka rajaa tienvarsien niittoa pölyttäjälajiston kannalta ongelmallisena aikana.

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kiitos